

NOKIAN
KAUPUNKI

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

2024 – 2026

Kaupungin tehtävänä on edistää asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on lakisääteinen asiakirja, jonka avulla ohjataan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen tavoitteita (lastensuojelulaki 12 §, oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 §). Suunnitelma laaditaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja se koskee alle 30-vuotiaita asukkaita.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma noudattaa YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen (LOS) keskeisiä tavoitteita eli pyrkii turvaamaan osaltaan lapsen oikeuden erityiseen suojeluun ja hoivaan, riittävään osuuteen yhteiskunnan voimavaroista sekä osallistua ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti itseään koskevaan päätöksentekoon. Lapsella on oikeus olla oma itsensä, oikeus syrjimättömyyteen, tulla kuulluksi ja ilmaista mielipiteensä kaikissa itseään koskevissa asioissa niin omassa arkiympäristössään kuin päätöksenteossakin.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman avulla ohjataan, johdetaan ja kehitetään lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointityötä kunnassa. Lakisääteisen suunnitelman keskeiset painopisteet ja tavoitteet tulee kulkea käsi kädessä kaupungin strategiatyön sekä hyvinvointiohjelman kanssa. Kaupunginvaltuusto hyväksyy suunnitelman, ja sen seuranta ja arviointi tehdään vähintään kerran valtuustokaudessa. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma tulee ottaa huomioon vuosittaisissa talous- ja toimintasuunnitelmissa.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen suunnitelma

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma perustuu kouluterveyskyselyyn, Lapsiystävällinen kunta -mallin indikaattoreihin ja muihin eri toimijoilta saatuihin omiin mittareihin sekä ammattilaisilta kerättyyn kokemukseräiseen tietoon. Lasten ja nuorten ääni kuuluu myös muun muassa Unicef lapsiystävällinen kunta -mallin kautta toteutetussa kyselyssä sekä Lasten parlamentin ja Nuorisovaltuuston lausunnoissa. Erillistä kyselyä ei tätä suunnitelmaa varten järjestetty. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on toteutunut moniammatillisesti eri toimialoja ja työryhmiä työhön osallistaen.

Erityisryhmiä koskevaa hyvinvointitietoa ei ole Nokialla erikseen kerätty. Tämä johtuu siitä, että erityisryhmät ovat käsitteinä ja tarpeista käsin tarkasteltuna keskenään hyvin erilaisia. Jatkossa erityisryhmien tarpeisiin tulee kiinnittää enemmän huomiota. Lapsiystävällinen kunta -mallin digipalvelun indikaattoritiedosta saadaan kuvaa erityisryhmien tilanteesta Nokialla. Viranhaltijoiden tulee järjestää tuki siten, että niiden avulla pystytään palvelemaan kaikkia asiakasryhmiä. Tämän suunnitelman toimenpide-ehdotuksissa on huomioitu yhteisiä linjauksia, joita on tehty Opetusministeriön asettamassa VIP-verkostossa. Verkosto tekee valtakunnallisesti sekä seudullisesti yhteistyötä vaativaa erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten hyväksi.

Suurin osa nokialaisista lapsista ja nuorista voi hyvin. Kunnan tulee huolehtia siitä, että lasten ja nuorten peruspalvelut toimivat hyvin ja laadukkaasti, jolloin ne suojaavat suurinta osaa lapsista ja nuorista. Erityistason vaativia palveluita käyttää marginaali, vain 5 % kaikista lapsista ja nuorista. Nokialla tulisi kuitenkin paremmin tunnistaa ne ryhmät, jotka eivät voi hyvin ja tarjota kohdennettua tukea heille esimerkiksi positiivisen erityiskohtelun keinoin. Tämä auttaisi vähentämään syrjäytymistä ja eriarvoistumista.

Vuoden 2023 päivitys suunnitelmaan

Tämä suunnitelma päivittää vuonna 2020 hyväksytyt lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman jäljellä olevan valtuustokauden ajaksi vuoteen 2026 asti. Tavoitteena on, että seuraava lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma laaditaan yhteisessä aikataulussa kaupungin muiden hyvinvoinnin asiakirjojen sekä mahdollisuuksien mukaan hyvinvointialueen tekemien alueellisten suunnitelmien kanssa, jolloin pystymme aiempaa paremmin ottamaan huomioon yhteisesti tunnistettujen haasteiden edistämisen. Tätä suunnitelman päivitysversiona voidaan näin ollen kutsua kevytpäivitykseksi lyhyempää ajanjaksoa varten.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta on tässä yhteydessä poistettu ne aikaisemman suunnitelman toimenpiteet, jotka on jo saavutettu tai niistä vastuu on siirtynyt hyvinvointialueelle. Suunnitelmaan on jätetty osittain niitä toimenpiteitä, jotka ovat vielä saavuttamatta ja koetaan edelleen keskeisiksi. Myös uusia toimenpiteitä on nostettu tarpeesta lähtöisin.

Suunnitelma on linjassa myös Pirkanmaan hyvinvointialueen Pirhan määrittelemien kärkihankkeiden kanssa. Samat aihepiirit vaativat huomiota laajemminkin ja hyvinvoinnin lisääminen edellyttää tiivistä yhteistyötä kuntien ja Pirhan välillä.

Suunnitelma sisältää linkkeinä sivistyslautakunnan hyväksymät esiopetuksen opiskeluhuoltosuunnitelma (8/2023, § 69) sekä perusopetuksen opiskeluhuoltosuunnitelma (10/2023 § 98).

Suunnitelman teemat

Nokian lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman teemat:

1. **Hyvinvointia edistävä arki:** Arki luo perustan hyvälle elämälle sekä tukee hyvinvointia edistävien elintapojen ylläpitämisessä.
2. **Elämönhallinnan vahvistaminen:** Elämönhallinta vaikuttaa laajasti lasten, nuorten sekä perheiden arkeen ja hyvinvointiin. Elämönhallinnan vahvistaminen mahdollistaa erilaisten haasteiden ennaltaehkäisyn.
3. **Osallisuuden edistäminen:** Kokemus osallisuudesta motivoi tekemään omaa hyvinvointia palvelevia valintoja. Osallisuus kattaa laajasti kokemukset osallisuudesta yhteisöihin ja yhteiskuntaan sekä osallistumisen mahdollisuuksista. Se mahdollistaa oman mielipiteen ilmaisun ja vahvistaa kuulluksi tulemisen tunnetta.
4. **Kouluun kiinnittyminen ja työllisyys:** Oppiminen, opiskelu ja työllisyys ovat lasten ja nuorten arjen, hyvinvoinnin sekä tulevaisuuden kulmakiviä.

Hyvinvointia
edistävä arki

Elämönhallinnan
vahvistaminen

Osallisuuden
edistäminen

Kouluun
kiinnittyminen ja
työllisyys

Suunnitelmaan vaikuttavat ohjaavat periaatteet, lait, strategiset linjaukset sekä muut asiakirjat

Suunnitelmaan vaikuttavat kaupungin asiakirjat ja linjaukset

- Nokian kaupunkistrategia ”Elinvoimainen, ekologinen Nokia 2030”
- Hyvinvointiohjelma 2030
- Perusopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma 2023
- Esiopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma 2023
- Unicef Lapsiystävällinen kunta (LYK)
- Nokian kaupungin ravitsemussuunnitelma 2019–2025
- Hyvinvointitilinpäätös 2022
- Vammaispalveluohjelma
- Liikkumisen ja urheilun olosuhteet 2020-2025

Aikaisempi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on edelleen nähtävissä kokonaisuudessaan [linkin kautta](#).

Suunnitelmaan vaikuttavat lait, sopimukset ja muut kansalliset sekä alueelliset linjaukset

- Yhdenvertaisuuslaki
- Varhaiskasvatuslaki
- Perusopetuslaki
- Nuorisolaki
- Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki
- Lastensuojelulaki
- Sosiaalihuoltolaki
- YK:n lapsen oikeuksien sopimus
- Kansallinen lapsistrategia
- VANUPO –Valtakunnallinen nuorisotyön ja politiikan ohjelma
- Valtioneuvoston asetus nuorisotyöstä ja -politiikasta

Tavoitteet ja toimenpiteet

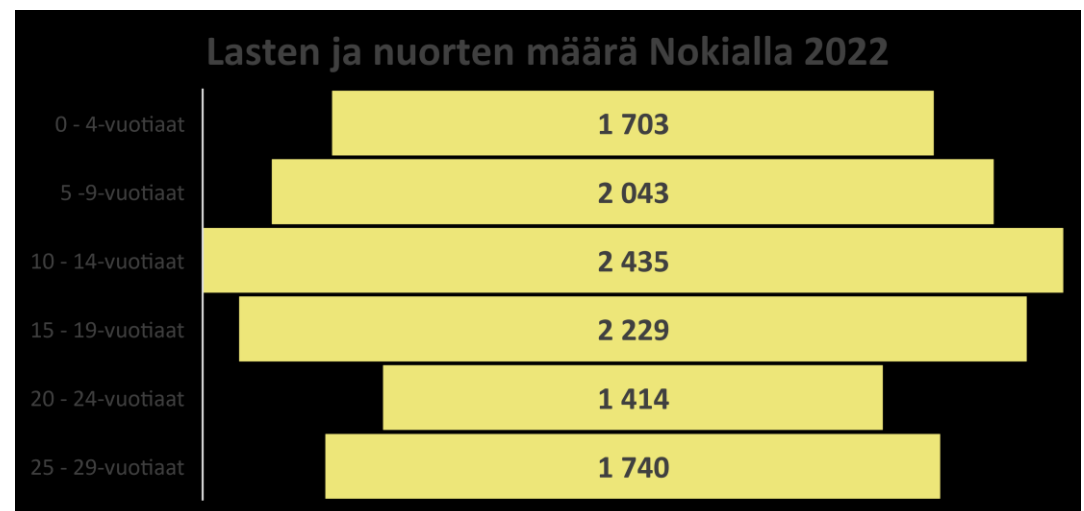
Tehostettua tai erityistä tukea saavien lasten osuus	2020	2021	2022
Tehostettua tukea saavien oppilaiden osuus, %	11,4	13,1	14,3
Erityistä tukea saavien oppilaiden osuus, %	7,3	8,4	9,5

Koulujen saavutettavuus 2022, %	1 km	2 km	3 km	5 km
Ala-asteikäisistä ala-asteesta etäisyydellä asuvien osuus	39,4	72,4	93	98,2
Yläasteikäisistä yläasteesta etäisyydellä asuvien osuus	36,8	37,8	45,9	85,7
Lukioikäisistä lukiosta etäisyydellä asuvien osuus	18,1	35,5	59,5	80,2

Lapsiperheiden asuminen ja toimeentulo	2018	2019	2020	2021	2022
Lapsiperheet, % perheistä	43,8	43,6	43,3	43,1	43,1
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista	24,1	23,2	22,1	21,2	20,9
Lasten pienituloisuusaste	7,3	7,6	6,6	7,3	7,6
Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä	19,8	19,9	20,7	20,5	21,1

0-18 vuotiaat	2010	2014	2018	2022
0 - 18-vuotiaat, nokialaisista	24,6	24,5	23,8	22,7
0 - 18-vuotiaat ruotsinkieliset, % vastaavan ikäisestä väestöstä	0,5	0,6	0,4	0,4

Väestöennuste, % nokialaisista	2022	2030	2040
0 - 6-vuotiaat	6,9	6,6	6,4
7 - 15-vuotiaat	8,9	9,5	9,1
16 - 24-vuotiaat	12,1	9,1	7,2

1. Luomme mahdollisuuksia hyvinvointia edistävään arkeen

Tuemme lasten ja nuorten ruokatottumuksia.

Edistämme lasten ja nuorten harrastamista ja arkiliikkumista.

1. Luomme mahdollisuuksia hyvinvointia edistävään arkeen

Toimenpiteet	Mittari	Vastuutahot
Tuemme lasten ja nuorten ruokatottumuksia		
<ul style="list-style-type: none"> Nostamme koululounaiden syöjämäärää ja lisäämme ruokailuhetken viihtyisyyttä toimintamallilla, jossa kaikki oppilaat siirtyvät kouluruokailuun johdetusti. 	Monessako koulussa toimintamalli käytössä, kouluterveyskysely	Opetuspalvelut
<ul style="list-style-type: none"> Seuraamme varhaiskasvatuksen ja koulun ruoan laatua ja maistuvuutta yhteistyössä opetuspalveluiden, varhaiskasvatuksen sekä ateriapalveluiden kanssa. 	Ryhmä on kokoontunut säännöllisesti (kyllä/ei)	Varhaiskasvatus Opetuspalvelut Ateriapalvelut
<ul style="list-style-type: none"> Vahvistamme lasten ja nuorten vaikutusmahdollisuuksia ruokailuun (tietoisuus ruokaraadeista, maistamistilaisuudet, kyselyt). 	Ruokaraadit käytössä (kyllä/ei)	Ateriapalvelut
<ul style="list-style-type: none"> Nostamme esiin aamupalojen merkityksen. 	Monessako koulussa on järjestetty aamupalaa koskeva teema- ja seurantajakso	Opetuspalvelut
Edistämme lasten ja nuorten harrastamista ja arkiliikkumista		
<ul style="list-style-type: none"> Edistämme koulumatkaliikkumista ja lisäämme toiminnallisia tapoja edistää liikkumista koulupäivän aikana. 	Kysely koulumatkaliikkumisen lisääntymisestä Ja koulukohtaiset toimenpiteet	Varhaiskasvatus Opetuspalvelut Liikuntapalvelut Infrapalvelut
<ul style="list-style-type: none"> Otamme käyttöön pitkät 30 minuutin liikuntavälitunnit kaikissa koulussa. 	HYTE-kerroin	Opetuspalvelut

Hyvinvointia edistävä arki - Tilastot

Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	25,2	28,2	26,5	26,2
Lukio 1. ja 2. vuosi	21,9	19,7	19,2	27
Ammatillinen oppilaitos	39,4	39,8	37,2	36,5

Koulumatkaliikunta	2019	2020	2021	2022	HVA 2022
Koulun oppilaita aktivoidaan koulumatkaliikuntaan	91	91	89	89	76

Heikko fyysinen toimintakyky (MOVE-mittaukset)	2019	2020	2021	2022	2023	HVA 2023
Perusopetus 5. lk.	31,8	33,5	29,2	33,3	38,1	33,1
Perusopetus 8. lk.	32	35,5	36,6	45,7	43,9	37,7

Ylipaino	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	19,4	16,2	16,1	17,1
Lukio 1. ja 2. vuosi	20	23,2	16,1	16,6
Ammatillinen oppilaitos	27,4	32,1	31	26,8

Ei syö aamupalaa joka arkipäivä	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 4. ja 5. lk.	18,6	22,7	25,9	27,0
Perusopetus 8. ja 9. lk.	36,4	39,3	34,4	39,5
Lukio 1. ja 2. vuosi	34,6	38,4	36,2	35,5
Ammatillinen oppilaitos	53,9	53,2	64,2	50,8

Ei syö koululounasta päivittäin	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	40,9	43,5	36,6	36,3
Lukio 1. ja 2. vuosi	36,9	41,1	32,8	27,4
Ammatillinen oppilaitos	28,5	38,2	63	42,8

Koululounas on laadultaan hyvää	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 4. ja 5. lk.	-	56,0	57,5
Perusopetus 8. ja 9. lk.	36,5	31,8	36,0
Lukio 1. ja 2. vuosi	37,3	64,3	54,9
Ammatillinen oppilaitos	69,2	42,0	57,0

Koululounas on maultaan hyvää	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 4. ja 5. lk.	-	56,9	56,0
Perusopetus 8. ja 9. lk.	38,1	32,9	36,7
Lukio 1. ja 2. vuosi	37,1	60,7	53,7
Ammatillinen oppilaitos	67	43,8	55,2

Koululounas tarjotaan sopivaan aikaan	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 4. ja 5. lk.	-	84,3	83,9
Perusopetus 8. ja 9. lk.	77,9	77,5	78,1
Lukio 1. ja 2. vuosi	89,7	90	84,6
Ammatillinen oppilaitos	89,7	85,2	87,8

Koululounasta on tarjolla riittävästi	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 4. ja 5. lk.	-	85,9	87,7
Perusopetus 8. ja 9. lk.	80	79,3	73,5
Lukio 1. ja 2. vuosi	92,1	95,2	82,3
Ammatillinen oppilaitos	91,5	81,3	87,5

Hyvinvointia edistävä arki - Tilastot

Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 4. ja 5. lk.	90,2	88	90,5	88,6
Perusopetus 8. ja 9. lk.	96,9	94,9	95,6	95,6
Lukio 1. ja 2. vuosi	99,4	98,3	96,5	97,6
Ammatillinen oppilaitos	86,5	89,2	84,9	92,2
Kokee harrastuspaikkojen sijaitsevan liian kaukana	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	22,3	22	21	24,1
Lukio 1. ja 2. vuosi	17	14,8	14,7	21,1
Ammatillinen oppilaitos	25,2	20,2	19,4	24,3
Kokee kiinnostavat harrastukset liian kalliiksi	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	18,1	20,3	24	23,0
Lukio 1. ja 2. vuosi	19,6	16,6	16,4	20,5
Ammatillinen oppilaitos	26,2	21,6	25	27,5
Tietää asuinalueen harrastusmahdollisuuksista	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	59,7	58,6	52	53,7
Lukio 1. ja 2. vuosi	56,7	60,9	57,6	52,7
Ammatillinen oppilaitos	55,6	50,5	38,9	48,5
Kokee, että asuinalueella ei ole tarpeeksi oleskelutiloja nuorille	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	38,6	32,7	31,8	29,5
Lukio 1. ja 2. vuosi	41	28,3	35,6	28,7
Ammatillinen oppilaitos	32,4	33,3	22,2	28,1

2. Vahvistamme elämänhallintaa

Tuemme itsetunnon ja mielen hyvinvoinnin taitoja.

Tuemme lasten, nuorten ja perheiden elämänhallintaa hyvien toimintatapojen ja käytänteiden avulla.

2. Vahvistamme elämänhallintaa

Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutahot
Tuemme itsetunnon ja mielen hyvinvoinnin taitoja		
<ul style="list-style-type: none"> Tuemme itsetunto-, tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimista varhaiskasvatuksessa, opetuksessa ja nuorisotyössä. Kehitämme ryhmäyttämistä kaikilla luokka-asteilla sekä siirtymävaiheissa. 	Varhaiskasvatuksessa ja kouluissa on käytössä tunne- ja vuorovaikutustaitojen materiaalit Ihmeelliset vuodet - toimintamalliin koulutettujen määrä vuosittain	Varhaiskasvatus Opetuspalvelut Nuorisopalvelut
<ul style="list-style-type: none"> Tuemme lapsia, nuoria ja perheitä sosiaalisen median haasteiden kanssa ja pyritään ennaltaehkäisemään niiden aiheuttamia ongelmia. 	Tietoa verkkotilaisuutena huoltajille	Varhaiskasvatus Opetuspalvelut Nuorisopalvelut
<ul style="list-style-type: none"> Vaikutamme lasten ja nuorten päihteitä koskeviin asenteisiin ja tietoon. 	Päihdekasvatuksen polku suunniteltu ja käytössä, joka koululla käsitelty vape-tietopaketti nuorten ja huoltajien kanssa	Opetuspalvelut Nuorisopalvelut
<ul style="list-style-type: none"> Teemme yhteistyötä lapsia, nuoria ja perheitä koskevien järjestöjen kanssa ja luomme toimintamallin, jonka tavoitteena on jalkautumalla tavoittaa nuoria heidän vapaa-ajan toimintaympäristöissään. 	Toimintamalli on luotu	Nuorisotyö
Tuemme lasten, nuorten ja perheiden elämänhallintaa hyvien toimintatapojen ja käytänteiden avulla		
<ul style="list-style-type: none"> Lisäämme kohdennettua nuorisotyötä ja pienryhmätoimintaa Tuntikehystä ja resurssia kohdennetaan alueittain ja yksiköittäin vähentämään eriytymistä. 	Kohdennetun toiminnan toteuttamisesta on sovittu sidosryhmien kanssa	Nuorisopalvelut Sidosryhmät
<ul style="list-style-type: none"> Kehitämme yhteisöllisen opiskeluhuollon toimintakulttuuria. Kehitämme ryhmäyttämistä varhaiskasvatuksessa sekä kaikilla luokka-asteilla sekä siirtymävaiheissa. 	Laatukäsikirja on systemaattisesti käytössä, suunnitelma ryhmäyttämisen toteuttamiseksi on laadittu	Varhaiskasvatus Opetuspalvelut
<ul style="list-style-type: none"> Huomioimme joustavat tuen järjestelyt ja yksilölliset kouluratkaisut. Varhaiskasvatuksen palveluohjauksella ja -verkolla tuetaan yhtenäisen kasvun- ja opinpolun muodostumista. 	Vanhemmille on toteutettu kysely lapsen tai nuoren saaman tuen riittävydestä	Varhaiskasvatus Opetuspalvelut
<ul style="list-style-type: none"> Sitoudumme ankkuri-toiminnalle laadittavaan yhteiseen sopimukseen ja käynnistämme toiminnan. 	Ankkuri-sopimus on allekirjoitettu ja toiminta on käynnistetty	Nuorisotyö
<ul style="list-style-type: none"> Tuemme lapsia, nuoria ja perheitä ensisijaisesti omassa lähiympäristössään tukemalla vanhempien kasvatustehtävää ja kasvu ympäristön suojaavia tekijöitä yhteistyössä perhekeskusverkoston toimijoiden kanssa. 	Kohtaamispaikkojen säännöllinen toiminta	Varhaiskasvatus Opetuspalvelut

Elämänhallinta - Tilastot

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa (%)	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 4. ja 5. lk.	7,3	5,9	7,6
Perusopetus 8. ja 9. lk.	5,7	7,3	7,9
Lukio 1. ja 2. vuosi	1,7	1,3	1,8
Ammatillinen oppilaitos	1,7	4,9	4,7

Kiusattu tai muita kiusannut on kertonut koulukiusaamisesta koulun aikuiselle, mutta kiusaaminen on jatkunut tai pahentunut	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 4. ja 5. lk.	17,1	19,9	18,0
Perusopetus 8. ja 9. lk.	40	20,8	34,8

Koulukiusaamistilanne vuonna 2023, jossa	8. ja 9. lk	Lukio 1. ja 2.	Ammatillinen oppilaitos
jättämistä huomiotta tai kaveriporukan ulkopuolelle	10,2	4,3	6,1
lyömistä, potkimista tai tönimistä	5,2	1,7	4,9
uhkailemista ja pakottamista tekemään asioita vastentahtoisesti	2,9	2,2	2,4
viestejä, soittoja tai kuvia kännykän tai internetin kautta	7,4	5,2	3,7

Käyttää alkoholia viikoittain	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	4,5	4,5	2,7	3,7
Lukio 1. ja 2. vuosi	7,9	4,8	4,4	3,9
Ammatillinen oppilaitos	15	13,1	15,1	10,2

Osuus nuorista, jotka tupakoivat päivittäin	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	2,5	5,5	3,4	5,0
Lukio 1. ja 2. vuosi	1,1	2,6	1,4	1,9
Ammatillinen oppilaitos	14,4	14,8	21,3	13,7

Osuus nuorista, jotka käyttävät sähkösavuketta päivittäin	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	2	3,2	7,5	7,5
Lukio 1. ja 2. vuosi	0,6	1,3	3,1	2,3
Ammatillinen oppilaitos	3,9	1,9	4	7,1

Osuus nuorista, jotka nuuskaavat päivittäin	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	5,1	4	4,4	3,5
Lukio 1. ja 2. vuosi	6,1	3,4	1,8	1,9
Ammatillinen oppilaitos	26,6	16,5	15,8	11,0

Osuus nuorista, jotka ovat kokeilleet laittomia huumeita ainakin kerran	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	8	9,2	6	8,1
Lukio 1. ja 2. vuosi	13,4	10,8	10,6	9,8
Ammatillinen oppilaitos	23	23,6	16,4	19,2

Osuus nuorista, joiden mielestä omalla paikkakunnalla helppo hankkia huumeita	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	49	57,6	56,1	55,7
Lukio 1. ja 2. vuosi	54,7	58,4	66,5	60,3
Ammatillinen oppilaitos	60,3	70,5	68,5	66,9

Elämänhallinta - Tilastot

Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 4. ja 5. lk.	7,2	9,8	9,8	10,2
Perusopetus 8. ja 9. lk.	18,6	24,2	24,7	26,0
Lukio 1. ja 2. vuosi	18,6	20,8	22,5	25,8
Ammatillinen oppilaitos	15	25,2	22,2	26,5

Osuus nuorista, joilla on kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	12,3	17,1	18,4	21,1
Lukio 1. ja 2. vuosi	11,7	14,5	17,9	20,9
Ammatillinen oppilaitos	7,3	17,4	13	15,6

Koulu-uupumus	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 4. ja 5. lk.	-	14,3	16,4	14,2
Perusopetus 8. ja 9. lk.	15	20,7	17,7	20,1
Lukio 1. ja 2. vuosi	14,6	16,1	17,8	18,3
Ammatillinen oppilaitos	3,9	10,6	6,2	9,1

Riittämättömyyden tunne opiskelijana (%)	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	20,2	24,2	22,3	26,5
Lukio 1. ja 2. vuosi	22,3	24,7	30,4	29,6
Ammatillinen oppilaitos	7,1	11,5	8,5	14,4

Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 4. ja 5. lk.	2	2,4	0,9	2,4
Perusopetus 8. ja 9. lk.	5,4	6,6	7	7,4
Lukio 1. ja 2. vuosi	3,9	6,5	4	6,3
Ammatillinen oppilaitos	6,1	2,8	-	6,8

Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 4. ja 5. lk.	57,3	60,8	66,1	61,5
Perusopetus 8. ja 9. lk.	43,1	43,4	46,6	46,6
Lukio 1. ja 2. vuosi	49,7	44,8	51,1	54,0
Ammatillinen oppilaitos	49,7	53,5	60,6	54,7

Vaikeuksia oppimistaidoissa	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	36,3	41,1	28,6	41,7
Lukio 1. ja 2. vuosi	38,8	42	50,5	47,4
Ammatillinen oppilaitos	30,9	39,8	36,7	42,2

3. Edistämme osallisuutta

Tuemme ja kehitämme lasten ja nuorten harrastamista.

Kehitämme lasten ja nuorten vapaa-ajan mahdollisuuksia.

3. Edistämme osallisuutta

Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutahot
Tuemme ja kehitämme lasten ja nuorten harrastamista		
<ul style="list-style-type: none"> Kehitämme etsivää harrastustoimintaa ja sen tavoitavuutta. 	Etsivän harrastustoiminnan toteuttavien tahojen määrittäminen, etsivän harrastustoiminnan kautta toimintaan ohjattujen lasten ja nuorten määrä	Nuorisopalvelut Opetuspalvelut
<ul style="list-style-type: none"> Tuemme vähävaraisten lasten, nuorten ja perheiden mahdollisuuksia vapaa-ajan aktiviteetteihin. 	Pilotoidaan Kaiku-korttia vähävaraisille	Hyvinvointi ja vapaa-aika Opetuspalvelut Sidosryhmät
Kehitämme lasten ja nuorten vapaa-ajan mahdollisuuksia		
<ul style="list-style-type: none"> Edistämme nuorisotiloilla toimivien tilatoimikuntien avulla osallisuutta ja mahdollisuuksia vaikuttaa. 	Tilatoimikuntien kokoontumisten ja esittämien ehdotusten määrä	Nuorisopalvelut
<ul style="list-style-type: none"> Otamme lapset ja nuoret mukaan heitä koskevien palveluiden kehittämiseen. 	Vaikuttajafoorumissa käsitellyt aiheet	Nuorisopalvelut Opetuspalvelut
<ul style="list-style-type: none"> Syvennämme kiusaamisen vastaista työtä. 	Lasten ja nuorten käytössä olevissa tiloissa on käytössä turvallisemman tilan periaatteet	Opetuspalvelut Varhaiskasvatus Nuorisopalvelut
<ul style="list-style-type: none"> Otamme käyttöön nuorten toimintarahan, jonka avulla mahdollistetaan nuorten omaehtoinen toiminta. 	Nuorten toimintarahan haettu määrä, toimintaan osallistuneiden määrä	Nuorisopalvelut

Osallisuus - Tilastot

Ei yhtään läheistä ystävää	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 4. ja 5. lk.	0,8	1	0,8	0,9
Perusopetus 8. ja 9. lk.	9,7	7,4	8,9	9,8
Lukio 1. ja 2. vuosi	8,9	8,2	6,1	8,5
Ammatillinen oppilaitos	7,2	10,7	3,8	7,9

Tuntee itsensä yksinäiseksi	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 4. ja 5. lk.	2,8	3,6	4,1	4,2
Perusopetus 8. ja 9. lk.	10,1	15,1	12,3	14,7
Lukio 1. ja 2. vuosi	6,1	14,6	14	16,0
Ammatillinen oppilaitos	9,1	12,5	11,4	15,1

Kokee kuuluvansa itselleen tärkeään ryhmään tai yhteisöön	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	76,8	69,3	69,4	66,0
Lukio 1. ja 2. vuosi	76,4	72,7	73,2	73,9
Ammatillinen oppilaitos	79,2	69	75,3	66,8

Kokee pystyvänsä vaikuttamaan oman elämänsä kulkuun	2019	2021	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	81,2	79,8	74,4
Lukio 1. ja 2. vuosi	87,7	82,7	79,3
Ammatillinen oppilaitos	84,7	78	75,9

Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	11,3	6,8	10,8	9,9
Lukio 1. ja 2. vuosi	3,5	5,4	9,7	13,1
Ammatillinen oppilaitos	38,3	25,9	11,3	24,2

Kokee pystyvänsä vaikuttamaan joihinkin elinympäristönsä asioihin	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	76,5	69,5	66,4	65,4
Lukio 1. ja 2. vuosi	75,8	75,4	74,9	73,6
Ammatillinen oppilaitos	79,6	76	73,6	70,1

Erittäin heikko osallisuuden kokemus	2019	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	7,8	10,2	10,5	11,9
Lukio 1. ja 2. vuosi	6,2	9	10,3	10,1
Ammatillinen oppilaitos	5,8	4,1	2,9	8,8

Kokee olevansa tarpeellinen muille ihmisille	2019	2021	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	69	63,9	59,3
Lukio 1. ja 2. vuosi	74,3	65,7	63,5
Ammatillinen oppilaitos	79,7	64,4	64,0

Kokenut syrjintää koulussa tai vapaa-ajalla	2021	2023	HVA 2023
Perusopetus 8. ja 9. lk.	24,6	28,3	32,0
Lukio 1. ja 2. vuosi	15,9	16,7	20,4
Ammatillinen oppilaitos	12,6	20,3	22,3

4. Vahvistamme kouluun kiinnittymistä ja sujuvia siirtymiä työelämään

Tuemme sujuvia siirtymiä opiskelusta työelämään sekä vahvistamme tukea nivelvaiheessa.

Vahvistamme kouluun kiinnittymistä sekä tuemme koulupudokkuuden vaarassa olevia nuoria.

4. Vahvistamme kouluun kiinnittymistä ja sujuvia siirtymiä työelämään

Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutahot
Tuemme sujuvia siirtymiä opiskelusta työelämään sekä vahvistamme tukea nivelvaiheessa		
<ul style="list-style-type: none">Tunnistamme TE-uudistuksen 2025 toiminnoissa yhdyspinta- ja yhteistyömahdollisuudet.	Te-uudistuksen etenemisen tilanne	Varikon koulutus- ja valmennusyksikkö Opetuspalvelut Elinkeino- ja työllisyyspalvelut
<ul style="list-style-type: none">Lisäämme nuorten työllistymistä edistävien palveluiden vaikuttavuutta mm. starttivalmennuksen, tuetun työssäoppimisen sekä opinnollistamisen avulla.Selvitetään hävikkiterminaalin hyödyntämistä opinnollistamisessa.	Starttivalmennukseen osallistuneiden nuorten määrä, kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneiden määrä, osatutkintojen suoritusten määrä	Työllisyyspalvelut Nuorisopalvelut Varikon koulutus- ja valmennusyksikkö
<ul style="list-style-type: none">Vahvistamme nuorten yrittäjyyttä mahdollistamalla alkavan yrittäjän palvelumahdollisuudet.	Ensimetrin neuvonnassa käyneiden nuorten määrä, nuorten yrittäjien verkostotoimintaan osallistuneiden määrä, kesätyöyrittäjyyteen myönnettyjen kesätyösetelien määrä	Työllisyyspalvelut Varikon koulutus- ja valmennusyksikkö
Vahvistamme kouluun kiinnittymistä sekä tuemme koulupudokkuuden vaarassa olevia nuoria		
<ul style="list-style-type: none">Lisäämme etsivän nuorisotyön tunnettavuutta ja tuemme sen avulla syrjäytymisvaarassa olevia nuoria.	Etsivän nuorisotyön kohtaamisten ja asiakkuuksien määrä	Nuorisopalvelut
<ul style="list-style-type: none">Vahvistamme koulutuksen tukipalveluita ja nivelvaiheen ohjausta.	Oppilaanohjaajien resurssin määrän seuranta ja vertailu, opiskelupaikkaa ilman jäävien nuorten määrä	Opetuspalvelut Toinen aste Nuorisopalvelut

Työelämä - Tilastot

Työllisyys, opiskelu ja syrjäytyminen	2019	2020	2021	2022	HVA 2021*/2022
Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta	15,6	21,9	16,2	10,7	10,0
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	6,7	6,7	7,1	-	6,1*
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä	21,4	22,4	17,7	-	13,7*
Kuntoutusrahaa saavat 16 - 19-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä	66,1	78,7	81,8	82	95,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	1,1	1,1	1	1,3	1,2

Tekee koulutyön ohella palkallista työtä	2017	2019	2021	2023	HVA 2023
Lukio 1. ja 2. vuosi	12,9	16,9	19	27	21,4
Ammatillinen oppilaitos	14,1	12,8	19	21,1	21,9

Tredun opiskelijoista 1 vuosi tutkinnon jälkeen

62,5 %	työelämään
17,2 %	jatko-opintoihin
11,6 %	työttömänä
7,0 %	selvittämättömäksi
1,1 %	varusmiespalveluun
0,3 %	eläkkeelle
0,3 %	muuttaa maasta

Tredun opintojen keskeytykset

Lukumäärä

Katsottu eronneeksi kuulemistilaisuuden jälkeen	14
Muusta syystä eronneet (taloudelliset, sosiaaliset, terveydelliset syyt, elämäntilanne)	21

Kaupungin sisäinen kehittäminen ja yhdyspintatyön vahvistaminen

Vahvistamme ennakkovaikutusten arviointien toteutusta.

Kehitämme lasten ja nuorten osallisuutta ja kuulemista kaupungin palveluissa sekä tiedon hyödyntämistä.

Kehitämme henkilöstön osaamista.

Vahvistamme monialaista yhteistyötä ja jalkautamme systeemistä työtapaa.

Verkostoidumme Pirhan ja muiden sidosryhmien kanssa ja luomme toimivat yhdyspinnat.

Kaupungin sisäinen kehittäminen ja yhdyspintatyön vahvistaminen

Toimenpiteet	Vastuutahot
<p>Vahvistamme ennakkovaikutusten arviointien toteutusta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laajennamme lapsivaikutusten arvioinnin käyttöä osana ennakkovaikutusten arviointia useammalle tulosalueelle. • Laadimme lapsivaikutusten arviointiin yksityiskohtaisemman ohjeistuksen sekä ohjeistamme sen käyttöä tulosalueille. 	<p>Tulosaluejohtajat Esihenkilöt</p>
<p>Kehitämme lasten ja nuorten osallisuutta ja kuulemista kaupungin palveluissa sekä tiedon hyödyntämistä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suunnittelemme lasten ja nuorten osallisuuden edistäminen kunnassa osaksi hyvinvointijohtamisen rakenteita. • Huomioimme haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten osallisuuden. • Vahvistamme lasten ja nuorten mahdollisuuksia osallistua heille suunnattujen palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. • Hyödynnämme lapsilta ja nuorilta kerättyä tietoa tavoitteidenasettamisessa (esim. Lasten kuntalaiskyselyt, vaikuttajafoorumi, kouluterveyskyselyt, huippukokous jne.). • Hyödynnämme ala- ja yläkoululaisille suunnattuja kuntalaiskyselyn tuloksia kaupungin eri tulosalueiden kehittämistyössä. Kehitämme kyselyä erityisryhmiltä saatavan tiedon osalta. 	<p>Palvelu- ja tulosaluejohtajat Hyvinvointiryhmä LANUPE</p>
<p>Kehitämme henkilöstön osaamista</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lisäämme henkilöstön osaamista osallisuudesta ja yhdenvertaisuudesta. • Tarjoamme kaupungin yhteisellä koulutustarjottimella henkilöstölle koulutusta osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämisestä. • Vahvistamme ammattilaisten osaamista kaltoin kohdellun lapsen tai nuoren tunnistamiseen ja palveluihin ohjaamiseen. 	<p>Henkilöstöhallinto Tulosaluejohtajat Esihenkilöt Hyvinvointiryhmä LANUPE</p>
<p>Vahvistamme monialaista yhteistyötä ja jalkautamme systeemistä työtapaa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarjoamme mahdollisuuden osallistua koulutukseen systeemisestä työtavasta. • Edistämme yhteisöllistä työtapaa yhteisöllisen opiskeluhuollon laatukäsikirjan sekä perhekeskusverkoston toimintasuunnitelman avulla. 	<p>Esihenkilöt Monialaista yhteistyötä tekevät toimijat</p>
<p>Verkostoidumme Pirhan ja muiden sidosryhmien kanssa ja luomme toimivat yhdyspinnat mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ero- ja parisuhdetyön verkosto • Pirkanmaan väkivaltaverkosto • Perhekeskusverkosto • Kohtaamispaikkatoiminta • Ankkuri-toiminta • Nepsy-verkosto 	<p>Kaikki toimijat</p>

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

NOKIANKAUPUNKI.FI